

Notat

Dato: 26.03.2018
Arkivsak: 2018/7439-3
Saksbehandlar: marvirk

Til: Utval for opplæring og helse

Frå: Fylkesrådmannen

Presiseringar til Utval for opplæring og helse knytt til disponering av investeringsmidlar

Fylkesrådmannen viser til møteprotokoll frå møte i Utval for opplæring og helse 13.03.2018 der administrasjonen vart beden om å kome attende med nokre presiseringar knytt til sak 2018/7439:

«OPHE ber om ei presisering av kva administrasjonen meiner ligg innanfor begrepet «større undervisningsutstyr».
OPHE ber om ei avklaring på om IT-utgifter bør finansierast over fellesutgifter eller gjennom denne potten.»

Følgande presiseringar er omtalt i dette dokumentet:

- Avgrensing av aktuelle budsjettpostar.
- Hovudkriteria for å definere ei anskaffing som investering.
- Krav til søknadene frå skulane.
- Presisering av prioriteringar mellom dei ulike kategoriane.
- Kvifor IT-/telefoni-investeringar er ein del av foreslått vedtak.
- Kva utgifter som vert dekkja av dei 25 mill. kroner som er løyvd til IT-fellessystem i budsjett 2018.
- Kva IT-utgifter sektorane og einingane sjølv tradisjonelt har dekkja.
- Konsekvensar om ein vel å ikkje prioritere investeringar knytt til switchar, aksesspunkt og IP-telefoni.
- Kriterium for tildeling av investeringsmidlar til skular.
- Forslag til endring i framtidige budsjett.

Avgrensing av aktuelle budsjettpostar

I saka om disponering av investeringsmidlar i opplæringssektoren er det følgjande tre budsjettpostar som er omfatta:

1. Oppfølging skulebruksplan – tiltak - 3 mill.
2. Større undervisningsutstyr – 30 mill.
3. Læremidlar yrkesfag – pott å søkje på – 4 mill.

Budsjettposten knytt til oppfølging skulebruksplan er planmidlar og vert i hovudsak disponert av eigeomsavdelinga. Budsjettposten læremidlar yrkesfag vil heilt og fullt gå til maskiner og utstyr til yrkesfaglege utdanningsprogram. Vidare presiseringar er derfor i størst grad knytt til disponering av posten større undervisningsutstyr, sjølv om ein del presiseringar gjeld alle dei tre postane.

Presisering av kva anskaffingar som vert definert som investering

Opplæringsavdelinga disponerer ikkje andre investeringsmidlar i 2018 enn dei som er omtalt over.

I tråd med Kommunal regnskapsstandard nr 4 skal ei utgift først i investeringsregnskapet dersom anskaffinga er «..bestemt til varig eie eller bruk, og den er av vesentlig verdi». Som *varig* vert lagt til grunn at eigedelen må ha ei økonomisk levetid på minst tre år. *Vesentleg verdi* er definert som ein anskaffingskostnad på minst kr 100 000 (eks mva). Kvar enkelt eigedel skal som hovudregel vurderast for seg opp mot varigheits- og vesentlegheitskriteriet. Fellesanskaffingar kan likevel vurderast samla opp mot vesentlegheitskriteriet, dersom dei enkelte eigedelane som vert omfatta av fellesanskaffinga, inngår i eit samla system med same bruksformål.

Det er investeringar som oppfyller krava nemnt i førre avsnitt, skulane kan få investeringsmidlar til.

Presisering av kva informasjon skulane sine søknader skal innehalde

Skulane er bedne om at dei i søknadene om investeringsmidlar presiserer kva utstyr dei søker om midlar til, kva utdanningsprogram som vil få nytte av investeringa og utrekna kostnad eller pristilbod.

Dei 4 millionane som i budsjett 2018 er løyvd til læremidlar yrkesfag, vil bli delt ut til maskiner og utstyr til yrkesfaglege utdanningsprogram, medan både skular med og utan yrkesfaglege utdanningsprogram kan få tildelt midlar frå potten større undervisningsutstyr.

Vedlegget med oversikt over søknader som låg ved saka, er mindre omfattande enn oversikta opplæringsavdelinga har utarbeidd på grunnlag av innsende søknader. Den vedlagde oversikta var meint å gje eit oversyn over innmelde behov der den viktigaste informasjonen var med. Den var heller ikkje redigert i forhold til om alle innmelde behov var i tråd med krava for investering, då søknadsfristen ikkje er gått ut, og den konkrete behandlinga av søknadene ikkje har starta. Behov som ikkje er i tråd med dei rekneskapsmessige krava for investering, vil sjølvsagt ikkje få tildelt midlar.

Presisering av prioriteringa mellom dei ulike kategoriane

I mangel av andre investeringsmidlar eller driftsmidlar til utstyr vert det kvart år gjort ei prioritering av investeringsmidlane som vert disponert av opplæringsavdelinga. Både skular og IT-seksjonen melder behov, og på bakgrunn av dette vert det gjort ei prioritering. Hovudfokuset er på kva utstyr som er naudsynt for å gje eit godt undervisningstilbod.

Investeringar knytt til IT og lærar-PC-ar vert prioritert i tråd med det som vert vurdert som kritisk for å få til ei god undervisning og for å ha gode digitale arbeidstilhøve. Det melde behovet er alltid større enn det er rammer til, og på grunn av at skulane har store utstyrsbehov, prøver ein å avgrense andre investeringar så godt ein klarar.

Når det gjeld prioritering mellom skular, vurderer ein innmelde behov opp mot tidlegare prioriteringar av ovannemnde midlar, og tek omsyn til om nokon har høve til å søkje om eksterne midlar. Fagskolen i Hordaland fekk til dømes tildelt 7,87 millionar i utstyrsmidlar frå Kunnskapsdepartementet i 2017, medan det ikkje var ei tilsvarende ordning for dei vidaregåande skulane.

Presisering av kvifor IT-/telefoni-investeringar er ein del av foreslått vedtak om fordeling

Opplæringssektoren har i mange år brukt delar av midlane løyvd til større undervisningsutstyr til diverse IT-/telefoni-investeringar. Så seint som i 2014 vart det presisert i budsjettdokumentet at dei 35 millionane som då var løyvd til større undervisningsutstyr, også kunne nyttast til IT-utstyr, utstyr til nybygg og utstyr til fagskulane.

Frå 2016 vart budsjettposten knytt til større undervisningsutstyr redusert til 30 millionar, medan det vart løyvd 5 millionar til planmidlar i samband med skulebruksplanen. Desse planmidlane vert i hovudsak disponert av eigeomsavdelinga, og er dessutan redusert til 3 millionar i 2018.

Til og med 2010 var det budsjettert med 10 millionar i driftsbudsjettet til innkjøp av inventar og utstyr til undervisning, i tillegg til 35 millionar i investeringsmidlar. Denne posten vart redusert til 2 millionar i 2011, før den vart kutta heilt frå 2012. Det vart då presisert i budsjettdokumentet at alle sentralt styrte inventar- og utstyrsinnkjøp frå då måtte finansierast over investeringsbudsjettet. Hadde sektoren framleis hatt driftsbudsjett til inventar og utstyr, ville blant anna utskifting av lærar-PC-ar vore aktuelt å føre der.

I forkant av at saka om disponering av investeringsmidlar vert skriven, melder IT-avdelinga kva behov det er for oppgradering av IT og telefoni i opplæringssektoren. Saman med opplæringsavdelinga drøftar ein så kva investeringar som må gjerast aktuelt år, og kva som eventuelt kan utsetjast til neste år. Dei mest kritiske investeringane vert prioritert.

Presisering av kva utgifter som vert dekkja av dei 25 mill. kr som er løyvd til IT-fellessystem i budsjett 2018
I møtet 13.03.2018 bad Utval for opplæring og helse om ei oversikt over kva IT-utstyr som vert dekkja av dei 25 mill. kr som er løyvd til IT-fellessystem, og kva som måtte dekkjast av den enkelte sektor. Hovudtrekka for kva som vert dekkja av investeringsmidlar over felles IT budsjett (ikkje uttømmende), er følgjande:

- fellessystem
  - o eksempelvis løn, rekneskap, innkjøp, sak-/arkiv, intranett, internett, kvalitetssystem m.m.
- felles infrastruktur og komponentar
  - o eksempelvis sentrale lagringsløyser, serverar, nettverk, brannmurar, sentrale komponentar til trådløst nettverk, identitetsstyring, sikker utskriftsløysing, overvaking, tryggleik m.m.
  - o kapasitet/tryggleik datasenter <-> lokasjonar
  - o kapasitet/tryggleik datasenter <-> internett
  - o straum, kjøling, naudaggregat, UPS
- felles og standard arbeidsflate
  - o komponentar/programvare for styring av operativsystem til PC/virtuell arbeidsflate
  - o styring av programvare til PC-ar
  - o sikring av PC-ar
- kopling mot nasjonale felleskomponentar
  - o SvarUt, ID-porten, folkeregisteret, enhetsregister, matrikkelen
- digitalisering
  - o mellomvare/integrasjonsløyser for sikker og god dataflyt
  - o skjematløyser

Presisering av kva IT-utgifter sektorane og einingane sjølv tradisjonelt har dekkja

Investeringar i kommunikasjonsutstyr (eks. ruterar, aksesspunkt, switchar o.l.) og telefonløyser ute på lokasjonane har opp gjennom åra vorte finansiert av fagavdelingane sjølv eller gjennom prosjekt på eigedom knytt til rehabilitering/nybygg og liknande.

Investeringar i kabling etc på lokasjonane har tradisjonelt vorte dekkja av lokasjonane/einingane sjølv eller gjennom prosjekt (eigedom) ved nybygg/rehabilitering. På skular med spesielt store utfordringar knytt til dette har det i nokre tilfelle vore naudsynt å nytte investeringsmidlar.

Opplæringsavdelinga har i tillegg sentrale løyser som deira brukarar er åleine om å nytte, og difor har opplæringsavdeling også teke investeringar på slikt utstyr med jamne mellomrom. Eksempel på slikt utstyr er sentrale switchar og brannmurar for elevnett. Slike behov vil det vere framover og, men IT ser kontinuerleg på moglegheiter for å bruke same løyser på tvers for alle brukarar og vurderer dette opp mot IT-tryggleiken.

Presisering av konsekvensar om ein vel å ikkje prioritere investeringar knytt til switchar, aksesspunkt og IP-telefoni

Det er ei rivande utvikling innan IT der meir og meir brukarutstyr vert kopla på nett, og brukarane lastar opp og ned data i stadig større mengder. For å sikre føreseielege, trygge tenester med tilstrekkeleg kapasitet lyt HFK skifte ut og oppgradere kommunikasjonsutstyr med jamne mellomrom. Dette handlar og om at HFK skal kunne få støtte/vedlikehald frå våre underleverandørar dersom det skulle skje noko.

Oppgraderingssyklus på kommunikasjonsutstyr som aksesspunkt, ruterar og switchar har vore ca kvart 5. år for å sikre kapasitet og støtte/vedlikehald.

Presisering av kriterium for tildeling av investeringsmidlar til skular

Budsjetterte utgifter til investeringar i opplæringssektoren dekkjer på langt nær det behovet som er meldt. Dette gjer at det er naudsynt med hard prioritering ved tildeling av midlar. Det vert gjort ei heilheitsvurdering av behova i samband med tildelingane der ein blant anna tek omsyn til følgjande:

- Kriteria for investering må vere oppfylt (levetid på over 3 år og kostnad på over kr 100 000 eks mva).
- Skular som treng nytt utstyr for å tilfredsstille arbeidsmiljøkrav og krav i læreplanar, vert prioritert.
- Skular som startar opp med nye utdanningsprogram, og dermed ikkje har naudsynt utstyr, vert prioritert.
- Nye eller rehabiliterte skular som manglar naudsynt utstyr fordi det ikkje har vore budsjettert som del av byggeprosjektet, vert prioritert.
- Maskiner og utstyr vert prioritert før møblar og inventar, men i mangel av andre investeringsmidlar vil det vere behov for å løyve ein del til dette òg.
- Skular som ikkje har eigne fondsmidlar, vert i større grad prioritert enn skular med fondsmidlar, men det vert ikkje praktisert eit absolutt prinsipp om at skular med fondsmidlar ikkje vert tildelt investeringsmidlar.

Forslag til endring i framtidige budsjett

I og med at opplæringsavdelinga ikkje har andre investeringsmidlar i 2018, vil det vere utfordrande om ein vel å ikkje prioritere IT og telefoni og lærar-PC-ar som foreslått i år. Fylkesrådmannen foreslår at ein i samband med budsjett 2019 ser på om det ikkje alt i budsjettprosessen er råd å splitte opp posten «større undervisningsutstyr» i «IT-investeringar» og «større undervisningsutstyr» ut frå forventa behov påfølgande år. Ein kan då òg velje å definere tydelegare kva midlane i dei ulike budsjettpostane kan brukast til.